

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Sacară Vadim, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 mai 2015, declarat de inculpatul

Sacără Vadim Victor, născut la 16 februarie 1982, originar și domiciliat în s. Glinjeni, r-l Fălești.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 29.01.2015 – 13.02.2015
2. instanța de apel: 05.03.2015 – 13.05.2015
3. instanța de recurs: 07.07.2015 - 04.11.2015

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Fălești din 13 februarie 2015 Sacară Vadim a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, echivalentul a 3000 lei.

S-a admis parțial acțiunea civilă.

S-a încasat din contul lui Sacară Vadim în beneficiul lui Jitariuc Alexandru suma de 13000 lei, cu titlu de compensație pentru prejudiciul material și suma de 8000 lei, cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral.

S-a încasat din contul lui Sacară Vădim în beneficiul lui Jitariuc Alexandru suma de 3500 lei, cu titlu de compensație pentru cheltuielile de judecată.

2. Potrivit sentinței, instanța de fond a constatat că, Sacară Vadim la data de 09.11.2013, aproximativ în jurul orelor 19.30, aflându-se la volanul automobilului de model „VAZ 2108” cu n/î WW 998, deplasându-se în direcția s. Mărândeni, r-l Fălești, pe partea dreaptă a traseului M14 km 145-300 metri, în apropierea stației de alimentare cu combustibil „Tirex Petrol”, amplasată în marginea s. Răuțel, r-l Fălești, cu o viteză excesivă condițiilor rutiere din acel moment, de circa 75 km/h, ignorând situația rutieră concretă în care se afla el, și anume vizibilitatea redusă de până la 7 metri în fața sa, condiționată de timpul întunecat al zilei, de lumina de întâlnire a farurilor unui automobil ce se deplasa în întâmpinare, pe banda de circulație în sens opus, și de lumina de întâlnire a farurilor automobilului ce îl conducea el, a încălcat regulile de securitate a circulației prevăzute de pct. 45 al. (1)

lit. d) al Regulamentului Circulației Rutiere conform căruia „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de situația rutieră concretă”, nu a redus din viteza sa de deplasare și a continuat deplasarea cu aceeași viteză, creîndu-și imposibilitate tehnică de a reacționa prompt prin frînare la evitarea impactului cu o căruță, ce se deplasa pe banda dreaptă a aceleiași traseu, în direcția s. Mărăndeni, r-l Fălești. În rezultat s-a tamponat cu mijlocul cu tracțiune animală condus de către Jitariuc Alexandru și cauzîndu-i din imprudență o vătămare medie a integrității corporale cu dereglarea sănătății de lungă durată, sub formă de comotie cerebrală și fractura osului pubian pe dreapta.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Sacară Vadim, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, în partea încasării prejudiciului material și moral, deoarece deja a achitat 8000 lei, iar restul le va achita Compania de asigurări.

În motivarea apelului, inculpatul a indicat că nu este de acord cu sentința în partea încasării prejudiciului material și moral din următoarele motive:

- după ce a avut loc accidentul rutier, i-a propus părții vătămate să-i ia calul și să-i cumpere alt cal, precum și să-i repare căruța sau să îi dea alta, fapt pe care ultimul categoric l-a refuzat;

- deoarece automobilul său este asigurat, partea vătămată va beneficia și de despăgubiri de la Compania de asigurări;

- în instanța de judecată partea vătămată a declarat, ca a vîndut calul cu 1000 lei, 8000 lei i-a achitat, fapt care se confirmă prin recipisa scrisă de partea vătămată;

- consideră că de la el ilegal au fost încasat prejudiciul material și moral în mărime de 8000 lei, consideră sumele exagerate.

La data de 16.03.2015 a declarat apel și partea vătămată Jitariuc Alexandru, care nu este de acord cu sentința instanței de fond, iar în motivarea apelului a indicat, că la 15.02.2015 Sacară Vadim a venit la el și i-a zis să se ducă la Compania de Asigurări „Moldasig”, să indice prețurile calului și a căruței, ceea ce a și făcut la data de 17.02.2015. La data de 26.02.2015, la el a venit Smocovschi Ion și i-a spus să se ducă la Cucereanu Eugenia să primească de la Sacară Vadim 8000 lei și să-i întoarcă datoria de 5000 lei, în caz contrar vor crește procente și va plăti 6000 lei, pentru că i-a împrumutat bani pentru avocat și spital. A scris o recipisă, că a primit de la Sacară Vadim 8000 lei. Smocovschi Ion i-a spus să-i de-a 5000 lei, fiindu-i eliberată în acest sens și recipisă. Sacară Vadim i-a eliberat recipisă pe faptul că se obligă să-i achite 7000 lei pînă la data de 27.03.2015. Restul sumei 24500, Cucereanu Eugenia, i-a spus că o va primi de la Compania de Asigurări, iar adresîndu-se la companie i s-a spus că nu sunt bani. Indică la fel, că a rămas dezamăgit, fără cal, fără căruță și fără sănătate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 mai 2015, a fost respins ca depus peste termen apelul părții vătămate și ca nefondat apelul inculpatului, menținută sentința fără modificări.

4.1. Cu referire la apelul părții vătămate Jitariuc Alexandru:

În motivarea deciziei sale instanța de apel a menționat că, conform prevederilor art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data ronunțării integrale a sentinței, dacă legea nu dispune altfel.

Termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin

lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși apelul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca fiind declarat este termen, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Din materialele cauzei rezultă că, sentința motivată a fost adoptată și pronunțată integral la data de 13.02.2015, partea vătămată Jitariuc Alexandru fiind prezent la adoptarea și pronunțarea sentinței pe cauză, fapt constatat cu certitudine din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d.202). Totodată se reține, că la data de 13.02.2015 părții vătămate i-a fost înmînată copia sentinței integrale, fapt ce rezultă din dovada de primire a copiei sentinței și semnătura părții vătămate (f.d.210), fiindu-i explicat termenul de atac.

Apelul a fost declarat de către partea vătămată Jitariuc Alexandru tocmai la data de 16.03.2015, adică peste termenul legal de 15 zile, prevăzut de 402 alin. (1) Cod de procedură penală.

4.2. Cu referire la apelul inculpatului Sacară Vadim:

Colegiul penal a considerat că judecînd cauza penală instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului în baza art. 264 alin. (1) Cod penal.

Totodată Colegiul penal a menționat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale inculpatului, instanța de judecată a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de persoana inculpatului, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă faptei săvîrșite, care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare.

Cu referire la solicitarea inculpatului V. Sacară de casare a sentinței în latura civilă, care de fapt este latura esențială contestată de către inculpat, Colegiul penal, reieșind din materialele cauzei, a constatat că instanța de fond a adoptat o soluție justă sub acest aspect.

Colegiul penal a reținut, că în temeiul art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea și inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvîrșirea acesteia.

Potrivit art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Referitor la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, în acest aspect Colegiul penal a indicat că, instanța de fond a ținut cont și a luat în considerare circumstanțele cauzei, suferințele provocate părții vătămate, apreciind real cuantumul prejudiciul moral cauzat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, prin

care solicită casarea parțială a acesteia, în partea încasării prejudiciului moral și material, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, invocând aceleași motive ca și în cererea de apel.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, care a solicitat respingerea acestuia, cu menținerea deciziilor contestate, deoarece potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele motivelor de casare prevăzute în art. 427 norma sus menționată, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului. Din analiza materialelor cauzei, reieșind din argumentele aduse în susținerea temeiniciei cerințelor sale, rezultă că acest temei nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Deși, autorul nu indică concret în baza cărui temei a declarat recursul său, Colegiul întrevide semnalarea temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume – „*hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”.

Colegiul penal menționează că, potrivit practicii judiciare erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Totodată, Colegiul penal reține că, temeiul invocat de recurent, prevăzut în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Cu referire la solicitarea inculpatului V. Sacară de casare a sentinței în latura civilă, Colegiul penal consideră că în speța examinată n-a fost constatată prezența a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării parțiale a deciziei contestate, deoarece argumentele expuse în recursul depus au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra tuturor argumentelor și motivelor invocate în apel instanța de apel corect s-a pronunțat în decizia atacată.

Colegiul penal reține că, în temeiul art. 219 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi înaintată în baza cererii scrise a părții civile (persoane fizice și juridice) sau a reprezentantului ei, cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau materiale, în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

Potrivit prevederilor art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Referitor la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, în acest aspect, Colegiul penal menționează că, instanțele judecătorești au ținut cont și au luat în considerare circumstanțele cauzei, suferințele provocate părții vătămate, apreciind real cuantumul prejudiciului moral cauzat.

Instanța de recurs menționează că, cheltuielile solicitate de partea vătămată au fost confirmate în instanța de judecată de către acesta prin anexarea bonurilor de plată și a certificatelor medicale, astfel, instanțele judecătorești just au concluzionat asupra admitterii parțiale a acțiunii civile înaintate de partea vătămată A. Jitariuc.

Mai mult ca atît, în situația în care automobilul inculpatului deține poliță de asigurare obligatorie, el nu este privat de dreptul a solicita despăgubiri de la Compania de asigurări.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1) - (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul **Sacără Vadim Victor**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 mai 2015, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **02 decembrie 2015**.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Guzun Ion

Catan Lilian